

УДК 341.232.7

DOI: <https://doi.org/10.33098/2078-6670.2023.16.28.87-94>

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ

Рябовол Лілія Тарасівна,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри права та правоохоронної діяльності
Центральноукраїнського державного університету імені Володимира
Винниченка, вул. Шевченка, 1, м. Кропивницький, Україна, 25006
e-mail: lryabovol8@gmail.com
ORCID <https://orcid.org/0000-0003-3558-2103>

Мета. Метою роботи є визначити ступінь втілення Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015) у вітчизняне освітнє законодавство. **Методика.** В основі методики дослідження – аналіз вітчизняного освітнього законодавства в частині забезпечення якості вищої освіти та співставлення його з ESG 2015. У процесі дослідження було використано такі **методи:** логіко-нормативний (для опрацювання нормативно-правових актів), системно-структурний (для визначення й опису складових частин системи забезпечення якості вищої освіти), порівняльний. **Результати.** Констатовано, що системний європейський підхід до забезпечення якості освіти знайшов свою реалізацію у вітчизняному законодавстві про вищу освіту. За своєю метою і структурою система забезпечення якості вищої освіти в Україні відповідає до ESG 2015. Значна частина обов'язкових елементів системи зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, визначених ESG 2015, закріплено в освітньому законодавстві України, зокрема, унормовано питання інституційної акредитації та постакредитаційного моніторингу, удосконалено нормативне забезпечення системи апеляцій рішень Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та статусу цього органу, насамперед, щодо його незалежності. **Наукова новизна.** Дослідження є одним з перших, в якому вивчено актуальний стан втілення ESG 2015 у вітчизняне законодавство про вищу освіту. **Практична значимість.** Встановлення ступеня втілення ESG 2015 дозволяє окреслити перспективні завдання щодо забезпечення якості вищої освіти в Україні для подальшої інтеграції в Європейський простір вищої освіти.

Ключові слова: ESG 2015, Європейський простір вищої освіти, освітній процес, освітня програма, студентоцентрований підхід, навчання, викладання та оцінювання.

Liliia Riabovol

Doctor of Pedagogical Sciences, professor, Professor of the Department of Law and Law Enforcement, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University,
1 st. Shevchenka, Kropyvnytskyi, Ukraine, 25006
e-mail: lryabovol8@gmail.com

LEGAL BASIS OF QUALITY ASSURANCE OF HIGHER EDUCATION IN UKRAINE: ANALYSIS OF RELEVANCE TO EUROPEAN STANDARDS

Purpose. The purpose of the article is to determine the degree of implementation of the Standards and recommendations for quality assurance in the European Higher Education Area (ESG 2015) into domestic educational legislation. **Methodology.** The basis of the research methodology is the analysis of national educational legislation in terms of ensuring the quality of higher education and its comparison with ESG 2015. The following **methods** were used in the research process: logical-normative (to develop normative-legal acts), systemic-structural (to define and describe constituent parts of the higher education quality assurance system), comparative. **Results.** It has been established that a significant factor in the formation of the system of ensuring the quality of higher education in Ukraine during the war and post-war times is the European integration of our country, within the framework of which it is necessary to ensure the quality of higher education in Ukraine in accordance with ESG 2015. It has been proven that a systematic European approach to ensuring the quality of education found its implementation in the national legislation on higher education. According to its purpose and structure, the system of quality assurance of higher education in Ukraine corresponds to ESG 2015. A significant part of the mandatory elements of the system of external quality assurance of higher education, defined by ESG

2015, are enshrined in the educational legislation of Ukraine, in particular, the issues of institutional accreditation and post-accreditation monitoring are regulated, improved regulatory support for the system of appeals of decisions of the National Agency for Quality Assurance of Higher Education and the his status, first of all, regarding its independence. **Scientific novelty.** The study is one of the first in which the current state of implementation of ESG 2015 in the domestic legislation on higher education was studied. **Practical significance.** Establishing the degree of implementation of ESG 2015 makes it possible to outline prospective tasks for ensuring the quality of higher education in Ukraine for further integration into the European area of higher education.

Key words: ESG 2015, European Higher Education Area, educational process, educational program, student-centered approach, learning, teaching and evaluation.

Постановка проблеми. Відновлення України, зазначено у Паризькому звіті 1 «Відбудова України: принципи та політика», – багатогранний процес, що передбачає глибоку трансформацію, в якій всі елементи суспільного життя (державне управління, демократичні інституції, фінансово-економічний та гуманітарний сектори) мають зазнати принципових змін. Умовою цього є розвиток людського капіталу як «найціннішого активу України», вирішальним для підтримки якого є значення освіти, що має постати як ключовий чинник відбудови нашої держави. У результаті реалізації політик з відновлення вищої освіти (ВО) вітчизняні ЗВО мають стати середовищами для інтелектуального розвитку особистості, драйверами інновацій та основою економічного зростання України і Європи. «Саме тому, Україні буде потрібно продовжити реформування системи освіти, пріоритизуючи якість». Якість освіти має бути істотно підвищена, більше того, вона має стати метою реформування освітньої галузі [2, с. 11, 354, 386, 387, 391].

Українські ЗВО мають бути інтегровані до Європейського простору вищої освіти (ЄПВО), умовою чого є узгодженість національних та європейських стандартів якості, забезпечення у вітчизняних ЗВО високого, європейського рівня якості освіти. Це закріплено в Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032, в основу якої «покладені прагнення України стати рівноправним членом європейської спільноти, а визначені нею стратегічні та операційні цілі відповідають зобов'язанням України згідно з Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої». Згідно зі ст. 431 глави 23 Угоди, Україна має активізувати співпрацю з ЄС у сфері ВО, зокрема щодо: реформування та модернізації системи ВО; зближення в рамках Болонського процесу; покращення якості ВО. «Підвищення сумісності та порівнянності систем вищої освіти країн-учасниць» є також одним із зобов'язань України як члена ЄПВО [7].

Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)) були прийняті у 2005 році. Мета Стандартів в редакції 2015 року (ESG 2015) – сприяння єдиному розумінню забезпечення якості навчання і викладання, незважаючи на кордони. ESG 2015 важливі у розвитку національних та інституційних систем ЗЯВО в ЄПВО і в транскордонній співпраці. Цілями ESG 2015 є: встановлення спільних рамок щодо систем забезпечення якості для навчання і викладання на європейському, національному й інституційному рівнях; уможливлення забезпечення і вдосконалення якості ВО (ЯВО) в ЄВПО; підтримання взаємної довіри, сприяючи визнанню й мобільності у межах національних кордонів і поза ними; надання інформації щодо забезпечення якості в ЄПВО. Завдяки забезпеченню якості, особливо відповідним зовнішнім процесам, європейські системи ВО демонструють якість і прозорість, «допомагаючи побудові взаємодовіри і кращому визнанню кваліфікацій, програм та інших складових ВО» [9, с. 5,7].

Очевидно, що у воєнний та повоєнний час орієнтиром у розвитку вітчизняної ВО є європейські ідеали й цінності якості освіти. Наразі процес їх імплементації триває, так «забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності» віднесено до засад державної політики у сфері освіти та принципів освітньої діяльності (абз. 3 ч. 1 ст. 6 Закону України «Про освіту») [6]. Збереження і розвиток системи ВО та підвищення ЯВО визнано одним із шляхів формування й реалізації державної політики у сфері ВО (п. 2 ч. 3 ст. 3 Закону України «Про вищу освіту») [5].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження стану відповідності законодавства України про ЯВО станом на 2022 рік до ESG 2015, а також до міжнародних угод, уклавши які, Україна взяла зобов'язання щодо реформування освітньої галузі відповідно до стандартів ЄПВО, провів А. Бутенко [1]. Нормативно-правову базу забезпечення ЯВО (ЗЯВО) в Україні станом на 2018 рік проаналізували В. Кухарський, І. Іваночко, О. Осередчук. Нормативно-правове регулювання внутрішніх систем ЗЯВО (ВСЗЯВО) станом на 2021 рік вивчали О. Варич і М. Савахіна. На питаннях унормування ЗЯВО станом на 2020 рік, досліджуючи проблематику державного (де)регулювання цих процесів в Україні зупинялися І. Семенець-Орлова та Н. Грабовенко. Окремі аспекти правового супроводу ЗЯВО (станом на 2019 рік) в контексті вивчення теоретичних засад інтернаціоналізації ВО розкрила М. Дебич. У результаті аналізу міжнародних та європейських документів вчена дійшла висновку, що інтернаціоналізація є провідною тенденцією розвитку ВО та каталізатором удосконалення ЯВО [3, с. 121, 125]. В. Бахрушин вивчав питання реалізації в законодавстві України про ВО (станом на 2018 рік) засад студентоцентрованого підходу, який в ЄПВО є складником і чинником ЗЯВО. В ESG 2015 ступінь його втілення в освітньому процесі є одним з критеріїв оцінювання якості програм. А. Сбруєва та І. Єременко вивчали питання ЗЯВО в контексті інтернаціоналізації/ європеїзації вітчизняної системи ВО. Вчені акцентували увагу й на нормативні та змістово-процесуальні засади формування європейського виміру ЗЯВО в Україні (станом на 2019 рік) та перспективи його подальшого розвитку у рамках інтернаціоналізації освітнього простору України.

Результати аналізу законодавчих змін щодо ЗЯВО за 2022 рік викладено у Доповіді про ЯВО в Україні у 2022 році. Зокрема констатовано, що розроблено законопроект «Про внесення змін до деяких законів України щодо ЗЯВО», яким передбачено можливість проведення постакредитаційного моніторингу, що створює передумови подальшого розвитку системи ЗЯВО та її відповідності до ESG 2015 [4, с. 35]. Слід, однак, зазначити, що освітнє законодавство, зокрема в частині ЗЯВО, стрімко змінюється й серед доступних нам праць ми не знайшли такої, яка б відображала актуальний стан його узгодженості з ESG 2015. Так, ще в кінці 2022 року А. Бутенко констатував, що: частина обов'язкових елементів зовнішньої системи ЗЯВО (ЗСЗЯВО), визначених ESG-2015, не закріплена в законодавстві України; залишалися не унормованими питання інституційної акредитації та постакредитаційного моніторингу; удосконалення потребувало нормативне регулювання системи апеляцій рішень НАЗЯВО і статусу НАЗЯВО, зокрема щодо його незалежності [1, с. 21]. Значна частина з перелічених та інших питань вирішена у 2023 році.

Постановка завдання. Визначити ступінь втілення європейських стандартів забезпечення якості вищої освіти у вітчизняне освітнє законодавство.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний етап розвитку системи ВО в Україні зумовлюється загальним євроінтеграційним курсом нашої держави, а це, як зазначає А. Бутенко, вимагає імплементації європейських стандартів і практик та освітніх

тенденцій ЄПВО в національне законодавство як об'єктивна вимога часу [1, с. 18]. Насамперед це стосується втілення такого фундаментального принципу ЄПВО як ЗЯВО. Важливо, що поняття «якість вищої освіти» охоплює відповідність ВО до визначеної місії (мети), набору стандартів чи критеріїв, позитивні зміни у підготовці студентів або особистісному зростанні, прозорість, підзвітність, досконалість, акцентовано в Стратегії розвитку ВО в Україні на 2022-2032. Нова система ЗЯВО базується на ESG 2015, зазначено у цій Стратегії, а постійне підвищення якості освіти відповідно до стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в ЄПВО віднесено у ній до цілей розвитку ВО [7].

У результаті співвіднесення чинного освітнього законодавства та ESG 2015 можемо констатувати, що системний, комплексний європейський підхід до ЗЯВО знайшов своє втілення у вітчизняних нормативно-правових актах. Так, Закон «Про Вищу освіту» містить Розділ V «Забезпечення якості вищої освіти», в ст. 16 якого конкретизовано систему ЗЯВО. Виходячи з ч. 1 ст. 16, вона охоплює такі складники, як: система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та ЯВО (ВСЗЯВО)); система зовнішнього забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та ЯВО (СЗЗЯВО); системи забезпечення якості діяльності НАЗЯВО і незалежних установ оцінювання та ЗЯВО [5]. Отже, за своєю метою і загальною структурою система ЗЯВО (СЗЯВО) в Україні відповідає до ESG 2015.

Розглянемо, наскільки релевантними до них є кожний зі складників СЗЯВО. Почнемо з ESG 2015 щодо ВСЗЯВО. Ними передбачено, що ЗВО: розробляють й оприлюднюють політику ЗЯВО і втілюють її через належні структури і процеси, залучаючи зовнішніх стейкхолдерів; передбачають процедури розробки й затвердження освітніх програм (ОП); забезпечують студентоцентричне навчання, викладання й оцінювання (заохочують студентів до активної участі у творенні освітнього процесу); застосовують заздалегідь визначені й оприлюднені правила щодо зарахування, навчання, визнання кваліфікацій, сертифікації студентів; забезпечують високий рівень компетентності викладачів і застосовують справедливі й прозорі процедури їх набору й розвитку; мають достатнє фінансування навчальної і викладацької діяльності, забезпечують адекватні й загальнодоступні навчальні ресурси й підтримку студентів; оприлюднюють об'єктивну, актуальну й доступну інформацію про свою діяльність, свої ОП (публічна інформація); здійснюють моніторинг і періодичний перегляд ОП, забезпечуючи їхню відповідність до визначених цілей, потреб студентів і суспільства, що сприяє у безперервному їх вдосконаленні; циклічно проходять процедури ЗЗЯВО [9, с. 9-17].

Аналіз вітчизняного законодавства про ВО дозволяє констатувати, що у ньому втілені наведені вище положення ESG 2015. Так, згідно з ч. 2 ст. 16 Закону «Про вищу освіту», ВСЗЯВО передбачає здійснення таких заходів, як: визначення принципів і процедур ЗЯВО; моніторинг і періодичний перегляд ОП; щорічне оцінювання здобувачів ВО й науково-педагогічних працівників (НПП) ЗВО і регулярне оприлюднення результатів; забезпечення: підвищення кваліфікації НПП, необхідних ресурсів для організації освітнього процесу за кожною ОП, наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом, публічності інформації про ОП, ступені ВО та кваліфікації; дотримання академічної доброчесності НПП і здобувачами ВО, створення й забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату; тощо [5].

Виходячи з доповіді НАЗЯВО про якість ВО в Україні та її відповідності до завдань сталого інноваційного розвитку суспільства у 2022 році, саме ВСЗЯВО та їх удосконалення

і розвиток (первинний рівень процедур ЗЯО) стали найбільш вразливими до викликів воєнного часу. Проблему, яка потребує негайного вирішення у сфері ЗЯВО, НАЗЯВО вбачає у тому, що навчання у ЗВО є переважно віддаленим (синхронне та асинхронне), а це вимагає інших підходів до викладання, вимірювання та з'ясування сформованості компетентностей і досягнення результатів навчання. Те, що НПП і здобувачі ВО надають перевагу усталеним вимогам до освітнього процесу та контролю, у той час, як поточна ситуація в суспільстві та освіті потребує гнучкості, віднесено у цій Доповіді до чинників, які ускладнюють реалізацію ВСЗЯВО у воєнний час [4, с. 5, 6]. У зв'язку з цим, саме повноцінна реалізація студентоцентрованого підходу в освітньому процесі ЗВО є інваріантною умовою ЗЯВО у воєнний та повоєнний час.

Щодо СЗЗЯВО, ESG 2015 передбачено: система ЗЗЯВО (СЗЗЯВО) враховує ефективність процесів ВЗЯВО; розроблено доцільні методології, визначено цілі і правила ЗЗЯВО; процеси ЗЗЯВО надійні, корисні, заздалегідь визначені, послідовні (охоплюють: самооцінювання, зовнішнє оцінювання та звіт за його результатами; програму подальших заходів) й публічні; зовнішнє оцінювання здійснюється у процесі перевірки групами незалежних зовнішніх експертів, у складі яких є студенти; висновки чи оцінки, зроблені у процесі ЗЗЯВО, ґрунтуються на чітко визначених, оприлюднених і послідовно застосовуваних критеріях; повні експертні звіти та офіційні рішення, прийняті на підставі звіту, опубліковані й доступні академічній спільноті, зовнішнім партнерам, іншим зацікавленим особам; у межах СЗЗЯВО чітко визначені процедури подання скарг і апеляцій, ЗВО поінформовані про них [9, с. 17-21].

Екстраполяція наведених положень на освітнє законодавство України дозволяє констатувати, що ESG 2015 щодо СЗЗЯВО знайшли своє втілення у ньому. Так, відповідно до ч. 3 ст. 16 Закону «Про вищу освіту», СЗЗЯВО передбачає здійснення комплексу заходів щодо забезпечення: ефективності процесів ВЗЯВО; системи проведення процедур ЗЗЯВО; оприлюднених критеріїв прийняття рішень відповідно до ESG 2015; налагодження доступного і зрозумілого звітування; проведення періодичних перевірок діяльності СЗЯВО та роботи з отриманими рекомендаціями; тощо [5].

Розглянемо ESG 2015 щодо агенцій із ЗЯВО (далі – Агенції) як третього складника СЗЯВО. Агенції: здійснюють заходи із ЗЗЯВО на регулярній основі, мають чіткі й зрозумілі цілі, що визначають їх місію та щоденну роботу; мають належну правову основу і є офіційно визнаними уповноваженими державними органами, що відповідають за ЗЗЯВО; незалежні та діють автономно, несуть повну відповідальність за свою діяльність та її результати; регулярно публікують звіти з тематичним аналізом та описом загальних відомостей за результатами їх діяльності із ЗЗЯВО; мають достатні ресурси (людські та фінансові) для здійснення своєї роботи; впроваджують процеси внутрішнього контролю якості, пов'язані із забезпеченням та підвищенням якості й чесності їх діяльності; принаймні раз на п'ять років проходять зовнішню перевірку для засвідчення своєї відповідності до ESG 2015 [9, с. 21-25].

В Україні такою Агенцією є National Agency for Higher Education Quality Assurance / Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО). Окрім нього, вітчизняний законодавець передбачив і незалежні установи оцінювання та ЗЯВО – недержавні організації (установи, агенції, бюро, тощо), акредитовані НАЗЯВО, що здійснюють оцінювання ОП, результатів навчання та/або ЗВО з метою вироблення рекомендацій і надання допомоги ЗВО в організації СЗЯВО та внесення пропозицій НАЗЯВО щодо акредитації ОП (ч. 1 ст. 23 Закону «Про вищу освіту»). Щодо статусу НАЗЯВО, згідно зі ст. 17 того ж закону, воно є: постійно діючим колегіальним органом;

юридичною особою публічного права, яка діє згідно із Законом «Про вищу освіту» і статутом [5]. Відповідно до п. 1 Статуту НАЗЯВО, цей орган є уповноваженим на реалізацію державної політики у сфері ЗЯВО [8]. Отже, відповідно до своїх статутних документів і законодавства, НАЗЯВО діє на постійній основі та є офіційно визнаним державним органом, уповноваженим на ЗЯВО, як і вимагають ESG 2015.

Слід зазначити, що нормативно-правове забезпечення діяльності НАЗЯВО послідовно й систематично приводиться у відповідність до ESG 2015. Так, з їх урахуванням, зокрема щодо наявності достатніх і належних фінансових ресурсів для здійснення роботи Агенцій, у ст. 22 Закону «Про вищу освіту» чітко визначено джерела фінансування НАЗЯВО. Ними є: кошти державного бюджету (щороку встановлюється Верховною Радою України окремим рядком під час затвердження Державного бюджету України); кошти, отримані як оплата послуг з акредитації, а також кошти, отримані за надання інших послуг, пов'язаних із ЗЯВО, у розмірах, що визначаються НАЗЯВО; гранти з метою підвищення ЯВО в Україні, у тому числі надані для вдосконалення системи оцінювання ЯВО; інші джерела, не заборонені законодавством. На втілення ESG 2015 щодо регулярного оприлюднення звітів про результати діяльності із ЗЯВО, у ч. 2 ст. 18 Закону «Про вищу освіту» передбачено, що НАЗЯВО щороку готує та оприлюднює доповідь про ЯВО в Україні, звіт про власну діяльність, формує пропозиції щодо законодавства із ЗЯВО та направляє ці документи для обговорення Верховній Раді України, Президентові України, Кабінетові Міністрів України, ЗВО [5].

На виконання міжнародно-правових зобов'язань України у сфері ВО на законодавчому рівні істотно підсилено роль і значення НАЗЯВО щодо реалізації державної політики із ЗЯВО. Так, згідно з п. 8 ч. 1 ст. 18 Закону «Про вищу освіту» зі змінами від 30.03.2021, до повноважень НАЗЯВО віднесено розроблення порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради ЗВО, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії та подання його на схвалення до МОНУ. Останніми змінами й доповненнями, внесеними в п. 1, 5, 6¹ ст. 18 того ж закону від 02.05.2023, передбачено, що НАЗЯВО: розробляє положення про акредитацію ОП, інституційну акредитацію ЗВО, акредитацію незалежних установ оцінювання й ЗЯВО, Апеляційну палату, а також зміни до них і подає їх для затвердження до центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки; здійснює постакредитаційний моніторинг («оцінювання органом, що прийняв рішення про акредитацію, виконання наданих за результатами акредитації рекомендацій та/або відповідності критеріям акредитації» (п. 18³ ч. 1 ст. 1 Закону «Про вищу освіту»)) та є обов'язковим елементом СЗЯВО; тощо [5]. Так чи інакше, всі повноваження НАЗЯВО покликані сприяти у підвищенні рівня ЯВО та якості освітньої діяльності у вітчизняних ЗВО як умова і шлях інтеграції в ЄПВО.

Висновки. Істотним чинником становлення СЗЯВО в Україні у воєнний та повоєнний час є європейська інтеграція нашої держави, у рамках якої необхідним є забезпечення якості вищої освіти в Україні відповідно до ESG 2015. Можемо констатувати, що системний, комплексний європейський підхід до забезпечення якості освіти знайшов свою реалізацію у вітчизняному законодавстві про вищу освіту. Так, СЗЯВО в Україні відповідає до ESG 2015 за своєю метою і структурою, охоплює такі складники, як: система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; система зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності та ЯВО; система забезпечення якості діяльності НАЗЯВО і незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти. Відповідно до своїх статутних документів і

законодавства, НАЗЯВО діє на постійній основі та є офіційно визнаним державним органом, уповноваженим на ЗЗЯВО, як і вимагають ESG 2015, а нормативно-правове забезпечення діяльності цього органу систематично удосконалюється. Значна частина обов'язкових елементів ЗСЗЯВО, визначених ESG 2015, також знайшла закріплення в освітньому законодавстві України, так, своє унормування отримали питання інституційної акредитації та постакредитаційного моніторингу, удосконалено нормативне забезпечення системи апеляцій рішень НАЗЯВО та статусу НАЗЯВО, насамперед, щодо його незалежності.

Список використаних джерел

1. Бутенко А. П. Стан відповідності законодавства України про якість вищої освіти Стандартам та рекомендаціям, закріпленим в ESG 2015. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 12. С. 18-21. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-12/1>
2. Відбудова України: принципи та політика. Паризький звіт 1 / За ред. Ю. Городніченка, І. Сологуб, Б. В. ді Мауро. CEPR Press, 2022. 507 с.
3. Дебич М. А. Теоретичні засади інтернаціоналізації вищої освіти: міжнародний досвід: монографія. Ніжин: ПП Лисенко, 2019. 408 с.
4. Доповідь про якість вищої освіти в Україні, її відповідність завданням сталого інноваційного розвитку суспільства у 2022 році / за ред. А. Бутенка, О. Єременко, Н. Стукало. Київ: Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, 2023. 59 с.
5. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <http://surl.li/jpgjo> (дата звернення: 01.09.2023)
6. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <http://surl.li/jpghw> (дата звернення: 02.09.2023).
7. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України; Стратегія від 23.02.2022 № 286-р. URL: <http://surl.li/jcebq>
8. Статут Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 № 244. URL: <http://surl.li/jpfbr> (дата звернення: 02.09.2023).
9. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG) (Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG)). К.: ТОВ «ІЦС», 2015. 32 с.

References

1. Butenko A. P. (2022). Stan vidpovidnosti zakonodavstva Ukrainy pro yakist vyshchoi osvity Standartam ta rekomendatsiiam, zakriplenym v ESG 2015 [The state of compliance of the legislation of Ukraine on the quality of higher education with the Standards and recommendations established in ESG 2015]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, 12, 18-21. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-12/1> (in Ukrainian)
2. Horodnichenka, Yu., Solohub, I., di Mauro, B V. (Ed.). (2022). Vidbudova Ukrainy: pryntsyipy ta polityka. Paryzkyi zvit 1 [Reconstruction of Ukraine: principles and policy. Paris Report 1] /. CEPR Press. (in Ukrainian)
3. Debych, M. A. (2019). *Teoretychni zasady internatsionalizatsii vyshchoi osvity: mizhnarodnyi dosvid: monohrafiia* [Theoretical foundations of internationalization of higher education: international experience: monograph]. Nizhyn: PP Lysenko. (in Ukrainian)
4. Butenka A., Yeremenko O., Stukalo N. (Ed.). (2023). *Dopovid pro yakist vyshchoi osvity v Ukraini, yii vidpovidnist zavdanniam staloho innovatsiinoho rozvytku suspilstva u 2022 rotsi* [Report on the quality of higher education in Ukraine, its compliance with the tasks of sustainable innovative development of society in 2022]. Kyiv: Natsionalne ahentstvo iz zabezpechennia yakosti vyshchoi osvity. (in Ukrainian)
5. On higher education: Law of Ukraine (2014, July 01) № 1556-VII. URL: <http://surl.li/jpgjo> (accessed 01.09.2023) (in Ukrainian)
6. On education: Law of Ukraine (2017, September 05) No. 2145-VIII. URL: <http://surl.li/jpghw> (accessed on September 02, 2023). (in Ukrainian)

7. On the approval of the Strategy for the Development of Higher Education in Ukraine for 2022-2032: Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine; Strategy (2022, February 23) № 286-p. URL: <http://surl.li/jcebq> (in Ukrainian)

8. Statute of the National Agency for Quality Assurance in Higher Education: approved by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine (2015, April 15). No. 244. URL: <http://surl.li/jpfbf> (in Ukrainian)

9. Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)] (2015). K.: TOV «TsS. (in Ukrainian / in English)

Стаття: надійшла до редакції 05.09.2023

прийнята до друку 28.10.2023

The article: is received 05.09.2023

is accepted 28.10.2023

Бібліографія: Рябовол Л. Т. Правові засади забезпечення якості вищої освіти в Україні: аналіз відповідності до європейських стандартів. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право.* Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2023. Вип. 16 (28). С. 87-94. DOI: <https://doi.org/10.33098/2078-6670.2023.16.28.87-94>

